

การสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศแก่วัยรุ่นผ่านทางเว็บไซต์ SEX MUST SAY และ TEENPATH

นางสาว พิษณีย์ คงเครือ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-17-4847-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

13 08. ๕๕

๕๕๖๓๑๕๖

THE IMMUNIZATION OF SEX EDUCATION FOR TEENAGERS VIA
WEBSITE SEX MUST SAY AND TEENPATH

Miss Pitchar Kongkrua

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism

Department of Journalism
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-17-4847-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศแก่วัยรุ่นผ่านทางเว็บไซต์ SEX MUST SAY
และ TEENPATH

โดย

นางสาว พิชญาย์ คงเครือ

สาขาวิชา

วารสารสนเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล

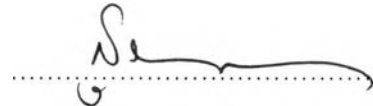
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

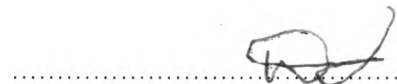
..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ สุภัทญา สุตบรรทัด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิลาสินี พิพิธกุล)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ)

พิชฌาย์ คงเครือ : การสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศแก่วัยรุ่นผ่านทางเว็บไซต์ SEX MUST SAY และ TEENPATH. (THE IMMUNIZATION OF SEX EDUCATION FOR TEENAGERS VIA WEBSITE SEX MUST SAY AND TEENPATH) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาสินี พิพิธกุล 166 หน้า. ISBN 974-17-4847-7.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศแก่วัยรุ่นผ่านทางเว็บไซต์ SEX MUST SAY และ TEENPATH โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รูปแบบเรื่องเพศ ที่ปรากฏใน เว็บไซต์และในกิจกรรมนอกเว็บไซต์ และศึกษากระบวนการสร้างเว็บไซต์ของผู้ดูแลเว็บไซต์ ผู้ดูแลเนื้อหา ทั้ง 2 เว็บไซต์ มุมมองและแนวทางของผู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายสาธารณะที่จะทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นกลไก สร้างความรู้และภูมิคุ้มกันเรื่องเพศแก่วัยรุ่น โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview)

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาและรูปแบบเรื่องเพศที่ได้รับการปลูกฝังมากที่สุดในเว็บไซต์ SEX MUST SAY คือ เนื้อหาความรู้เรื่องเพศศึกษาเชิงจิตวิทยา ประเด็นความรู้เกี่ยวกับความรัก ความชอบใน วัยรุ่น โดยรูปแบบที่ได้รับความนิยมใช้ในการปลูกฝังภูมิคุ้มกันเรื่องเพศมากที่สุด คือรูปแบบการถามตอบ ในส่วนของเว็บไซต์ TEENPATH เนื้อหาที่ได้รับการปลูกฝังมากที่สุด คือ เนื้อหาความรู้เรื่องเพศศึกษาเชิง ชีวิตวิทยา ประเด็นความรู้เกี่ยวกับอวัยวะต่างๆในร่างกาย โดยรูปแบบที่ได้รับความนิยมใช้ในการปลูกฝัง ภูมิคุ้มกันเรื่องเพศมากที่สุด คือ กระทำในกระดานสนทนา

การสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศแก่วัยรุ่นผ่านทางเว็บไซต์ SEX MUST SAY และ TEENPATH เป็น กระบวนการจัดทำเว็บไซต์ คัดเลือกและพัฒนาเนื้อหา และควบคุมเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยองค์กร PATH และกลุ่ม eotoday ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เพื่อให้ความรู้ เรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่น ซึ่งการสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศ เกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างวัยรุ่นที่เข้า มาใช้เว็บไซต์ วัยรุ่นที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกเว็บไซต์ กับทีมงานของผู้ดูแลเว็บไซต์ ผู้ดูแลเนื้อหา

นโยบายสาธารณะที่จะทำให้อินเทอร์เน็ต เป็นกลไกสร้างความรู้และภูมิคุ้มกันเรื่องเพศได้นั้น ควรประกอบไปด้วย 1) การจัดการดูแลอินเทอร์เน็ตทางด้านบวก โดยแบ่งออกเป็นด้านสังคม และด้าน เทคนิค 2) การจัดการดูแลอินเทอร์เน็ตทางด้านลบ โดยแบ่งออกเป็นด้านกฎหมาย และด้านเทคนิค

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่อนิสิต พิชฌาย์ คงเครือ
สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2548

4685092428 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: IMMUNIZATION / SEX EDUCATION / TEENAGERS / WEBSITE

PITCHAR KONGKRUJA : THE IMMUNIZATION OF SEX EDUCATION FOR TEENAGERS VIA WEBSITE SEX MUST SAY AND TEENPATH. THESIS ADVISOR : WILASINEE PHIPITKUL, Ph.D. 166 pp. ISBN 974-17-4847-7.

The objective of this research is to study the immunization of sex education for teenagers via website SEX MUST SAY and TEENPATH by analyzing their content and form of sex information appeared in both websites as well as their camp activities. Furthermore, this research also aims to study the web development process of the webmasters, web content providers and the stance of those directly involved with public policies who want to make the internet a tool to immunize a sex education for teenagers by using in-depth interviews.

The research shows that the content and form mostly present in website SEX MUST SAY are knowledge on sex education in psychological aspect, topic on love emotion in teenagers. The most popular form of this topics is in Q&A form. For the website TEENPATH, the content and form mostly present are knowledge in biological aspect and topics on body's organs with web board form being the most popular.

The process of immunization of sex education for teenagers via website SEX MUST SAY and TEENPATH is a process of web development, content selection, updating and discriminating an inappropriate content by PATH organization and Eotoday Group in cooperation with Thai Health Promotion Foundation. The immunization is a result an interaction between teenagers who use the website and/or who join camp activities and the webmasters and web content provider.

Regarding the public policy to make the internet a tool to immunize a sex education for teenagers should consist of 1)Positive Internet Management, divided into social and technical aspect, and 2)Negative Internet Management divided into legal and technical aspect.

Department.....Journalism.....Student's signature.....*พิตชากร กองครุจา*

Field of study.....Journalism.....Advisor's signature.....*วิลาสินี ฟิลิปพิทกุล*

Academic year .....2005.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผศ.ดร.วิลาสินี พิพิธกุล ศาสตราจารย์สุภัทญา สุดบรรทัด และรศ.ดร.พีระ จิรโสภณ สำหรับความกรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตลอดการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาวารสารสนเทศ ที่ได้ให้โอกาสผู้ศึกษาเข้ามาเรียนและสอนวิชาที่มีความรู้มากมายให้กับลูกศิษย์คนนี้ และขอขอบคุณพี่นายที่ให้ความช่วยเหลือมาตลอดการเรียนหนังสือในภาควิชานี้

ขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งน้องๆสมาชิก teenpath และ sex must say ที่น่ารักทุกคน พี่ๆทีมงานของเว็บไซต์ทั้ง 2 เว็บ

ขอขอบคุณครอบครัวของผู้ศึกษาที่กดดัน เคี่ยวเข็ญให้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ และขอบคุณเฟริน กิฟท์ เน็ต และตุ้มต่อม สำหรับน้ำใจ ความช่วยเหลือทุกรูปแบบ และขอขอบคุณ คุณยสกุล สังข์เมืองสำหรับกำลังใจ และความเชื่อมั่นในตัวผู้ศึกษาตลอดมาว่าจะต้องทำสำเร็จ

สุดท้าย ขอขอบคุณพ่อ และแม่ที่ให้ทรัพย์สมบัติที่จะติดตัวผู้ศึกษาไปตลอดชีวิต "ความรู้ คือ ทรัพย์"

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ปัญหานำการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับวัยรุ่นและเรื่องเพศ.....	10
2.2 แนวคิดเรื่องเพศศึกษาและการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่วัยรุ่น.....	13
2.3 แนวคิดเรื่องอินเทอร์เน็ตและปฏิสัมพันธ์ของผู้ร่วมกระบวนการสื่อสาร.....	18
2.4 ทฤษฎีบทบาทผู้ดูแลประตูข่าวสาร.....	21
2.5 แนวคิดเรื่องนโยบายสาธารณะ.....	27
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	34
3.1 แหล่งข้อมูล.....	34
3.2 กลุ่มตัวอย่าง.....	35
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
3.6 การนำเสนอข้อมูล.....	41

4. ผลการวิจัย.....	42
4.1 ข้อมูลเบื้องต้นของเว็บไซต์เพื่อศึกษาและกิจกรรมนอกเว็บไซต์.....	42
4.2 การวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบเรื่องเพศในเว็บไซต์เพื่อศึกษาและในกิจกรรมนอก เว็บไซต์ที่สามารถสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศแก่วัยรุ่น.....	53
4.3 กระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันเรื่องเพศแก่วัยรุ่นผ่านทางอินเทอร์เน็ต.....	124
4.4 การกำหนดนโยบายสาธารณะที่จะทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นกลไกสร้างความรู้ และภูมิคุ้มกันเรื่องเพศให้แก่วัยรุ่น.....	129
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	146
5.1 สรุป และอภิปรายผลการวิจัย.....	146
5.2 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ.....	156
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	156
รายการอ้างอิง.....	158
ภาคผนวก.....	162
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	166

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1.1 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับอวัยวะต่างๆในร่างกาย
ของ www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php กับ www.teenpath.net.....55

ตารางที่ 1.2 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ และ
อาการผิดปกติของอวัยวะต่างๆที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์พร้อมวิธีแก้ไขของ
www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php กับ www.teenpath.net.....59

ตารางที่ 1.3 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรรภ์และการ
ทำแท้งของ www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php กับ
www.teenpath.net.....64

ตารางที่ 2.1 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของ
www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php กับ www.teenpath.net.....70

ตารางที่ 2.2 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิด
ประสิทธิภาพในการคุมกำเนิดแต่ละชนิด และวิธีป้องกันโรคติดต่อทาง
เพศสัมพันธ์ของ www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php กับ
www.teenpath.net.....78

ตารางที่ 2.3 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการบำบัดความใคร่ด้วย
ตนเอง และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเชื่อของการบำบัดความใคร่ด้วยตนเองของ
www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php กับ www.teenpath.net.....85

ตารางที่ 3.1 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับอารมณ์และจิตใจของ
วัยรุ่นที่มีต่อสังคมรอบข้างของ www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php
กับ www.teenpath.net.....89

ตารางที่ 3.2 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับความรัก ความชอบใน
วัยรุ่นของ www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php กับ
www.teenpath.net.....93

ตารางที่ 3.3 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับความต้องการทางเพศ
และสภาวะทางจิตใจที่มีผลต่อความผิดปกติทางความรู้สึกทางเพศ และวิธีแก้ไข
ของ www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php กับ www.teenpath.net... 100

ตารางที่ 4.1 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับความเป็นเพศหญิง
เพศชาย และเพศที่สามที่ถูกสังคมกำหนดขึ้นของ

	www.eotoday.com/sexmustrsay_2004.php กับ www.teenpath.net.....	106
ตารางที่ 5.1	ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตทางเพศในสังคม ไทยของ www.eotoday.com/sexmustrsay_2004.php กับ www.teenpath.net..	111
ตารางที่ 5.2	ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของกลุ่มคนรัก เพศเดียวกันของ www.eotoday.com/sexmustrsay_2004.php กับ www.teenpath.net.....	114
ตารางที่ 5.3	ตารางเปรียบเทียบรูปแบบการนำเสนอความรู้เกี่ยวกับรสนิยม และข้อเท็จจริง เกี่ยวกับค่านิยมเรื่องเพศในระดับปัจเจกบุคคลและสังคมของ www.eotoday.com/sexmustrsay_2004.php กับ www.teenpath.net.....	117

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 แบบจำลองการสื่อสารทางการตลาดแบบใหม่บนเวปไซด์ ไรต์ เว็บบ.....	20
ภาพที่ 2 แบบจำลองอธิบายหน้าที่ของผู้ดูแลประตูข่าวสารในกระบวนการสื่อสารของไวท์.....	22
ภาพที่ 3 ภาพ homepage ของ www.eotoday.com/sexmustsay_2004.php	44
ภาพที่ 4 ตัวอย่างการถาม ตอบ.....	47
ภาพที่ 5 ภาพ homepage ของ www.teenpath.net	49
ภาพที่ 6 ตัวอย่างกระทู้ในกระดานสนทนา (webboard).....	52
ภาพที่ 7 ตัวอย่างเกมส์ออนไลน์.....	52
ภาพที่ 8 นโยบายสาธารณะที่จะทำให้อินเทอร์เน็ตเป็นกลไกสร้างความรู้และภูมิคุ้มกันเรื่องเพศ ให้แก่วัยรุ่น.....	130
ภาพที่ 9 ปฏิสัมพันธ์ (interactive) การสื่อสารของวัยรุ่นที่เข้ามาใช้เว็บไซต์ที่มีต่อกระบวนการ สื่อสารภายในเว็บไซต์ SEX MUST SAY และ TEENPATH.....	153